

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.483/2023/4.
A felperes:	felperes (felperes címe.)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperes képviselő címe.; eljáró kamarai jogtanácsos: dr. Oláh Tamás)
Az alperes:	Fejér Vármegyei Rendőr-főkapitányság (8000 Székesfehérvár, Deák Ferenc utca 2.)
Az alperes képviselője:	dr. Sági János kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közzszolgálati jogviszonyból származó megbízási díjjal kapcsolatos közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (6. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Veszprémi Törvényszék 8. sorszám alatt kiegészített 5.K.700.085/2023/5. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 22.000 (huszonkettőezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2019. október 1. napjától 2022. március 31. napjáig tartó időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) a hivatásos állomány tagjaként körzeti megbízott beosztásban teljesített szolgálatot a szolgálati helyén; működési körzete város településrészre, míg az alperes által létrehozott körzeti megbízotti csoport (a továbbiakban: KMB csoport) működési körzete e településrészen kívül további hét településre, illetve településrészre terjedt ki. A felperes a perbeli időszakban a kinevezése szerinti beosztása mellett rendszeresen ellátott a saját, illetve a KMB csoport működési körzetén kívüli járőri, járőrszolgálati feladatokat, elővezetéseket, Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) általi küldéseket, átkíséréseket és őrzéseket, kísézőri beosztásba tartozó feladatokat, rendezvénybiztosításokat és csapatszolgálati feladatokat, amelyek ellentételezése céljából, megbízási díj iránt benyújtott szolgálati panaszát az alperes vezetője elutasította.

A felperes keresete és az alperes védirata

[2] A felperes keresetében a perbeli időszak vonatkozásában 896.640 forint megbízási díj és annak 2021. április 6. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjaira, (2)-(5) bekezdéseire, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BMr.) rendelkezéseire, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2011. BMr.) 26. § (1)-(2) bekezdéseire, valamint a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) 2., 15., 21-22. és 24. pontjaira alapította. A megbízási díj havi mértékét a rendvédelmi illetményalap 75%-ában kérte meghatározni, mivel több különböző beosztás feladatait látta el, melyek a szolgálatteljesítési idejének jelentős részét tették ki.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerúságát is vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság (a kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontja tekintetében kiegészített) ítéletével az alperest a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 896.640 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte. Döntését a Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban, (2)-(3) és (5)-(6) bekezdéseiben, a 30/2015. BMr. 2. számú mellékletében, a 30/2011. BMr. 26. § (1) bekezdésében, a KMB Szabályzat 1. pont c) és d) alpontjaiban, 2., 13., 21-22., 24-25., 30-31., 44. pontjaiban, a Járőr- és Őrszolgálati

Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) 1.1., 3.4., 6., 10., 153. pontjaiban és 2-3. számú mellékleteiben foglaltakra alapította. Rögzítette, hogy a körzeti megbízott a feladataitól a Hszt. 71. § (1) bekezdése alapján elvonható, azonban az csak akkor szabályszerű, ha a munkakörére irányadó jogszabályokban és a munkáltatói szabályzatokban meghatározott kereteket nem lépi túl. A KMB Szabályzat kógens módon határozza meg az ellátandó feladatok körét, a munkáltató azt korlátlanul nem bővítheti. A munkáltató utasítására ellátott, más munkakörbe tartozó feladatok nem maradhatnak ellentételezés nélkül, függetlenül attól, hogy azok ellátására a felperes köteles volt-e. A csatolt okiratok alapján megállapította, hogy a felperes a perbeli időszakban rendszeresen látott el a beosztásához nem tartozó feladatokat, a saját, illetve a KMB csoport működési körzetén kívül járőri és egyéb szolgáltatást teljesített. A járőri és körzeti megbízotti beosztás nem azonos, eltérő munkaköröket jelent. A körzeti megbízott beosztható járőrvezetőként közterületi szolgálatra, de kizárólag másik járőrrel közösen, és csupán a saját körzeti megbízotti körzetén belül. A felperes által – a munkáltató egyoldalú utasítása alapján – végzett járőrszolgálati feladatok nem tartoztak a kinevezése szerinti beosztásához. Amikor a felperes működési körzetén kívül járőrfeladatot látott el, többletfeladatot végzett, emellett az alperes az eredeti munkaköre alapján ellátandó feladatok alól nem mentesítette, továbbá e feladatokat a saját és a KMB csoport működési körzetén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel látta el, mely tény az alperes nem vitatta. Az átrendelésnek a Hszt. 60. § (2) bekezdésében, illetve 61. § (3) bekezdésében meghatározott feltételei nem teljesültek, arra az alperes alaptalanul hivatkozott. A fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában is megilleti a felperest a megbízási díj, mivel azok az eredeti beosztás mellett végzett többlettevékenység ellentételezése alól nem jelenthetnek mentesítést. Hangsúlyozta, hogy a feladatteljesítés gyakorisága és rendszeressége megalapozza a felperes által kért, a rendvédelmi illetményalap 75%-os mértékének megfelelő megbízási díjat, ezért annak százalékos mértékét és összegszerűségét a keresetben megjelöltek szerint az elvégzett többletfeladatokkal arányban állónak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az alperes a fellebbezésében – a védiratában foglaltakat fenntartva – elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan a megbízási díjnak a rendvédelmi illetményalap 50%-ának megfelelő összegre való leszállítását kérte. Jogszabálysértésként a Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjaira, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BMr.) 35. § (4) és (6) bekezdéseire hivatkozott. Ezt meghaladóan azért is jogszabálysértőnek értékelte az elsőfokú ítéletet, mert az téves jogi következtetéseken nyugszik, a kereset elutasításának lett volna helye, melynek hiányában sérült a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés a) pontja. Az elsőfok bíróság továbbá több, általa előadott védekezést nem bíralt el érdemben, ítéletének indokolása e körben hiányos. A törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy a körzeti megbízottnak a KMB csoport teljes működési körzetében el kell látnia a feladatait (KMB Szabályzat 15. pontja). Megállapítható, hogy a rendőrségnél két külön szabályzat van a járőrökre és a körzeti megbízottakra, azonban ezek feladatai részben fedik egymást, vagyis a felperes köteles volt járőrfeladatokat is ellátni, ami számára többletfeladatot nem eredményezett. Az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes megállapítása ellentmond a KMB

Szabályzat 37. pontjának, mely szerint a körzeti megbízott szolgálatteljesítési idejének legalább 70%-ában közterületi tevékenység ellátására köteles. Az elsőfokú ítélet figyelmen kívül hagyta a fokozott ellenőrzés idejére vonatkozó, valamint a csapaterős tevékenység idején történt feladatellátást, mely utóbbi esetében a megbízás nem is értelmezhető. Nem értékelte továbbá a megbízási díj 50%-os mértékére vonatkozó érvelését, és annak 75%-ban történő megállapításával elvonta azon jogát, hogy ő mérlegeljen a jogszabály adta keretek között. A felperes alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatot látott el, melyhez kapcsolódóan nem állapítható meg magasabb felelősségi kör, így az magasabb összegű megbízási díjra nem jogosít. A törvényszék nem vizsgálta, hogy a körzeten kívül ellátott járőr jellegű tevékenység jelentett-e tényleges többletfelelősséget, többletterhet. A veszélyhelyzet idején teljesített szolgálat nem alapozza meg a megbízási díjra való jogosultságot, mivel az ezen időszakban ellátott feladatok a körzeti megbízott munkaköréhez tartoztak, azt a felperes köteles volt ellátni. Nincs külön veszélyhelyzeti beosztás sem, hanem az valamennyi rendőr együttes feladatellátását jelenti, tehát külön munkakör erre az esetre nem értelmezhető. Kifogásolta, hogy a törvényszék a pereskedő munkatársak számát nem vetette össze a betöltetlen járőr státuszok számával. Ha a körzeti megbízottak – a felperes állítása szerint – teljes egészében járőri feladatokat végeztek, akkor a körzeti megbízotti feladatokat nem láthatták el. A határrendészeti feladatok végrehajtására átrendeléssel került sor, amelyről minden esetben parancs készült.

[6] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A Kúria Kf.VII.39.549/2021/4. számú döntésére hivatkozással rámutatott, hogy a tárgykörben (a körzeti megbízott által ellátott járőrszolgálat kapcsán) kiforrott bírói gyakorlat alakult ki, a bíróságok a kereseteknek következetesen helyt adnak, elutasító ítélet nem ismert. A körzeti megbízotti és a járőri feladatok elválnak egymástól; a munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat, az alperes álláspontjával ellentétben a körzeti megbízotti beosztás feladatai nem foglalják magukba a járőri beosztás valamennyi feladatát. Hangsúlyozta, hogy nem mentesítették a körzeti megbízotti beosztása ellátása alól, amellet kellett elvégeznie a járőrfeladatokat is. A KMB Szabályzat 21. pontja taxatív meghatározza, hogy a körzeti megbízottat – kizárólag eseti jelleggel – a működési körzetéből mely esetekben lehet meghatározott feladatokra elvonni, azonban ebbe a járőr és egyéb feladatok nem tartoznak bele. Egyébiránt a működési körzeten kívüli feladatellátás tekintetében a kimentési okok pontos megjelölése, az e körben való tényállítás és bizonyítás az alperes terhére esik. A különleges jogrendre hivatkozást – az azzal összefüggő feladatvégzés megjelölése, továbbá az eseti jelleg hiánya miatt, a Kúria Kf.VII.45.156/2021/4. számú ítéletére utalva – nem tartotta alaposnak. A következetes bírói gyakorlatnak a marasztalás szerinti 75%-os megbízási díjmérték megfelel; ennek megállapításánál értékelni kell, hogy alacsonyabb beosztás helyettesítése történt, azonban ez nem jelenti azt, hogy csupán a jogszabály szerinti minimumösszeg megállapítására van lehetőség. A beosztásától eltérő feladatra történt ideiglenes átrendelése nem valósult meg, arról az alperes nem adott ki parancsot, és az eligazító lap sem tartalmaz erre vonatkozó adatot.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[7] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[8] Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatakor az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülbírálatát kérte a másodfokú bíróságtól, továbbá a megbízási díj mértéke körében az elsőfokú bíróság által elvégzett mérlegelést vitatta. Ez azt jelenti, hogy az ítéltábla az alperes fellebbezését kizárólag az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás és bizonyítékértékelés mellett vizsgálhatta. Ekként a jogorvoslati eljárás szabta keretek között a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[9] Az alperes az elsőfokú ítélet jogi indokolását hiányosnak találta, ám e tekintetben – a Kp. 100.§ (2) bekezdés b) pontjában előírt kötelezettsége ellenére – adekvát eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, a Kp. 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) és (5) bekezdéseit nem jelölte meg; e körben a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontjának felhívása nem volt elfogadható. Az ítéltábla rámutat ugyanakkor arra, hogy az elsőfokú ítélet a [42] és [43] bekezdéseiben ezen releváns indokolásként hiányolt kérdésekre egyértelmű választ adott. Az a körülmény, hogy az alperes számára az indokolás – esetleg – nem meggyőző, nem a jogi indokolási kötelezettség megsértése körében sérelmezhető, hanem az adott, alkalmazott anyagi, illetve eljárási jogszabályhelyhez kapcsolódóan, annak mikénti értelmezése szempontjából. Az Alkotmánybíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból bontotta ki [7/2013. (III.01.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanakkor a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [30/2014. (IX.30.) AB határozat]. Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre (Kfv.VII.38.187/2021/11.). Az ítéltábla ennek tükrében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében adott jogi indokolás az indokolási kötelezettség alkotmányos követelményének is megfelelt, az alperes ezzel kapcsolatos kifogása pedig megalapozatlan volt.

[10] A fellebbezésnek a védiratban foglaltak fenntartásával kapcsolatos eleme tekintetében az ítéltábla rögzíti, hogy a fellebbezésbe bele nem foglalt, nem nevesített korábbi jog- és tényállításokat hivatalból nem vehette figyelembe, mivel a Kúria a joggyakorlatában azt a következetes álláspontot alakította ki, hogy az adott jogorvoslati eljárás kezdő iratában (keresetlevél, fellebbezés, felülvizsgálati kérelem) a támadott döntésre a jogsérlemi indokolást önállóan kell előadni, nem lehetséges az előzményi vagy alsóbb fokú eljárások irataiban foglaltakra utalással megadni a jogorvoslati eljárást kezdeményező vagy azzal egy tekintet alá eső kérelem tartalmát (Kfv.II.37.151/2020/7., Kfv.I.35.048/2021/9.,

Kf.IV.39.177/2022/14.). A jogorvoslati beadványban kifejezetten elő nem adottak így nem képezhették a fellebbezési eljárás tárgyát.

[11] A Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja előírja, hogy a fellebbezésnek tartalmaznia kell a fellebbezést megalapozó jogszabálysértést, a jogszabályhely pontos megjelölésével, illetve azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől az ítélet jogkérdésben eltér. A pontos jogszabályhely megjelölése, ekként a felülbírálat kereteinek meghatározása a fellebbező fél kötelezettsége. A Kp. 100. § (2) bekezdése helyes értelmezésével kapcsolatban a Kúria már több ízben (Kfv.VII.37.422/2020/8., Kfv.VII.37.651/2020/6.) hangsúlyozta, hogy ezeknek az együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A Kp. 2. § (2) bekezdésében foglalt tisztességes, koncentrált és költségtakarékos eljárás követelményéből sem vezethető le a bíróság olyan kötelezettsége, hogy a támadott határozat jogszerűségéről a jogszabálysértésre vonatkozó álláspont kifejtése hiányában döntsön.

[12] Az elsőfokú bíróság a per adatai alapján helytállóan állapította meg: a felek között nem volt vitatott, hogy a felperes a keresettel érintett időszakban milyen feladatokat és mely területen látott el. Az alperes ténybelileg nem tette vitássá, hogy a peresített időszakban a felperes rendszeresen végzett szolgálati feladatokat a körzeti megbízotti körzetén és a KMB csoport működési körzetén kívüli is. Az alperes – fellebbezésben kifejtett – jogi érvelésének egyik lényegi eleme az volt, hogy az azonos KMB csoportkörzetben történő feladatellátás ugyanolyan megítélés alá esik, mintha a hivatásos állományú a saját településén (a saját működési körzetén belül) látná el a szolgálatát, vagyis működési körzete, ezáltal ellátott feladatai ily módon kibővíthetők; a körzeti megbízott továbbá közterületi feladatként a járőri feladatok elvégzésére is köteles. Másik lényegi elemként azt jelenítette meg, hogy a fokozott ellenőrzés, a veszélyhelyzet és a csapaterős tevékenység feladatainak ellátása megbízási díjra nem jogosít.

[13] Az ítéltábla előjáróban leszögezi, hogy a kialakult bírói gyakorlat az alperes által kifogásolt, fellebbezéssel érintett kérdésekben már állást foglalt. Így arról is, hogy az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, a munkaköri feladatok meghatározása azonban nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával kizárólag az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízotti beosztása az állománytáblában rendszeresített, egyúttal a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás, ily módon munkakörének kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség. A rendvédelmi szerveknél, így az alperesnél ellátandó beosztások kógenssek, azok szervezeti hierarchiája, besorolása jogilag rendezett; ezen túlmenően a KMB Szabályzat, valamint a Járőr Szabályzat rendelkezéseiből is egyértelműen következik, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőrfeladatok ellátása elválik egymástól. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a felperes kinevezése szerinti beosztáshoz tartozóak voltak.

[14] A KMB Szabályzat 37. pontja alapján a körzeti megbízottnak a szolgálatteljesítési idejének legalább 70%-ában közterületi tevékenységet kell ellátnia, ugyanakkor az alperes értelmezésével ellentétben nem bármely közterületen, hanem a saját működési területe közterületén; a közterületi szolgálat egyébként sem feleltethető meg a járőrszolgálatnak. Mindezekon felül a KMB Szabályzat 24. pontja nem teszi a körzeti megbízott feladatává a járőrszolgálat ellátását, csupán annak lehetőségét teremti meg, hogy a körzeti megbízott járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható legyen.

[15] Az ítéltábla kiemeli, hogy a KMB csoport létrehozása a KMB Szabályzat 3.d. és 15. pontjában foglalt szabályozásból következően nem jár azzal a következménnyel, hogy a körzeti megbízott eredeti működési körzete megváltozna, az a KMB csoport működési körzetével kibővülne. A körzeti megbízotti csoport létrehozásának célja, továbbá annak megítélése, hogy mely feladatok ellátása tartozik a felperes körzeti megbízotti beosztásához és melyek haladják meg azt, olyan kérdés, amelynek jogértelmezését a Kúria már elvégezte és álláspontjától az ítéltábla eltérni nem kíván. A Kúria a körzeti megbízott által a működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta: amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át rendszer szintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többlatszolgálatnak minősül, és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.176/2021/4., Kf.VII.45.184/2021/4.). Az elsőfokú bíróság ezzel egyezően helytállóan mutatott rá: a KMB Szabályzat egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott járőrfeladatokat milyen szűkítéssel hajthat végre. Ebből az következik, hogy amennyiben ettől eltérően teljesíti a járőri feladatokat, megbízási díjra jogosult.

[16] A felperes megbízási díjra jogosultságát a fokozott ellenőrzési, veszélyhelyzeti és csapatszolgálati feladatok ellátása körében azon tény sem ronthatja le, hogy az alperes – nem vitásan – ezen feladatok ellátására külön beosztásokat nem rendszeresített. A Kúria ezzel összefüggésben több határozatában leszögezte: nincs jelentősége annak, hogy e feladatok ellátása önálló beosztásként létezik-e, csupán annak, hogy a kinevezés szerinti beosztáson túlmutató többlet tevékenységet és többlet felelősséget jelent-e. A felperes maga sem állította, hogy az említett tevékenységek ellátása önálló munkakörként szabályozott, hanem arra hivatkozott, hogy mindez olyan feladatot jelent, amely nem tartozik a körzeti megbízotti beosztásához. A következetes és töretlen bírói gyakorlat értelmében a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint nem feltétel, hogy a többletfeladat egy másik önálló beosztás legyen; a munkáltató szervezetalakítási jogkörébe tartozik ugyanis annak eldöntése, hogy egy adott feladatkörre létesít-e külön munkakört, vagy más munkakört betöltő személy részére rendeli el – akár eseti jelleggel – az ahhoz tartozó feladatok ellátását. Az érintett feladatellátások kapcsán önálló munkakör létrehozása nem történt meg, hanem a munkáltató a körzeti megbízott munkakörben dolgozó felperes feladatává tette ezen feladatok ellátását is. Az ilyen jellegű foglalkoztatás a felperes tekintetében fogalmilag a munkakörtől való eltérést jelentette (Kf.VII.39.707/2020/6., Kf.VII.39.097/2021/8.). Lényeges azt is hangsúlyozni, az eldöntendő kérdés nem az volt, hogy jogszerűen utasítható-e a felperes pl. a csapatszolgálati

feladatok (rendezvények biztosítása) ellátására, hanem az, hogy ezekért a többletfeladatokért a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pont szerinti ellentételezésre jogosult-e.

[17] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes ezen többletfeladatokat nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen látta el. E körben utalt a többletfeladatok – alperes által sem vitatott – nagyságrendjére, amely adatokat megfelelően értékelve helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a többletfeladat-ellátás rendszeres (gyakorlatilag napi szintű) volt. Mindezek okán helyesen rögzítette, hogy a felperes a beosztásába nem tartozó feladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel látta el, melyre nem adott jogalapot a KMB Szabályzat 21. és 37. pontja; a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozóak voltak. A Kúria következetes – a perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat, az ilyen jellegű feladatok tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül (Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3.).

[18] A felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzeten kívül járőri feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. Az ítéltábla ezért arra az álláspontra helyezkedett, hogy a veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot. A Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát az ítéltábla irányadónak tekintette (Kf.VII.45.184/2021/4. Kf.VII.45.176/2021/4.). A szabályozás hasonlósága folytán – az előbbieknél megfelelően – nem vezethet a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre a fokozott ellenőrzés és a csapatszolgálati feladatok elrendelése sem.

[19] Nem foghat helyt az alperes arra való hivatkozása, hogy a kereset szerint a felperes a saját feladatai helyett kizárólag járőr feladatokat látott el, amely mellett nem tudta volna ellátni a körzeti megbízotti feladatait. A keresetben ugyanis nem szerepel ilyen állítás, és a per során sem merült fel erre adat. A megbízási díj éppen azért illeti meg a felperest, mert a többletfeladatait a körzeti megbízotti feladatainak ellátása mellett végezte. A megbízási díj tehát e többletfeladat-ellátás kompenzálására szolgál, amely az egyedi mérlegeléssel megállapított összege folytán egyénre szabott, vagyis az adott többletmunkának megfelelő mértékű, így alaptalan az alperes igénye, amely a megbízási díjnak az igénylők (körzeti megbízottak) közötti megosztására irányul. Ugyancsak megalapozatlan az alperes arra való hivatkozása, hogy a felperes a per tárgyát képező feladatokat a Hszt. 60. § (1) bekezdése szerinti átrendelés keretében végezte, ezt ugyanis csak állította, erre vonatkozó dokumentumot sem a per folyamán benyújtott iratokhoz, sem a fellebbezéséhez nem csatolt. Ezen túlmenően az e körben hivatkozott határszolgálati feladatellátás kizárólag abban az esetben eredményezhette volna az alperes megbízási díj fizetési kötelezettség alóli mentesülését, ha e szolgálatokat figyelmen kívül hagyva adott hónapban a felperes működési körzetéből vagy a KMB csoport működési körzetéből való elvonására – más okból – nem vagy csak eseti jelleggel került volna sor.

[20] A megbízási díj mértékével összefüggésben a másodfokú bíróság a következőkre mutat rá. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.); amennyiben azonban az alperes nem állapít meg és nem fizet megbízási díjat a felperesnek, a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatja meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését kizárólag azon az alapon nem tartotta megalapozottnak, hogy a körzeti megbízotti szolgálati beosztás magasabb besorolása a járőri, járőrvezetői beosztásnál, ahhoz nem állapítható meg magasabb felelősségi kör, és többletterhelést sem jelent. Jelen esetben a mérlegelés kereteit a Hszt. 71. § (5) bekezdésében foglalt 50-200 %-ig terjedő tartomány, annak konkrét szempontjait pedig a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdésében felsoroltak határozzák meg; mely utóbbi norma előírja, hogy a helyettesítési díjat a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdéseiben foglaltak figyelembevételével kell meghatározni. A mérlegelés akkor okszerű, ha valamennyi mérlegelési szempont a döntés meghozatalánál figyelembevételre kerül. Egyetlen mérlegelési szempont kiragadása (alacsonyabb beosztáshoz tartozó feladat ellátása) a komplex mérlegelést nem teszi okszerűtlenné, és abból a többletfeladatok nagyságára, valamint az okozott többletterhek mértékére vonatkozó következtetés nem vonható le. E körben az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a többletfeladatok mennyiségét, rendszerességét, folyamatosságát értékelte, mely értékelési szempontokra a fellebbezés ellenérveket nem hozott fel, azokat nem döntötte meg. Mindebből következően az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a tekintetben, hogy a felperest az általa végzett többletfeladatokért összességében a rendvédelmi illetményalap 75%-ának megfelelő megbízási díj illeti meg. Téves az alperes azzal kapcsolatos hivatkozása, amely szerint a megbízási díj mértékének csökkentését indokolja, hogy a rendőrkapitányságon több körzeti megbízott is pert indított megbízási díj megállapítása iránt, mivel a felperes és a többi pert indító körzeti megbízott a többletmunkát személyenként külön-külön teljesítették, így nincs alap az őket megillető díj csökkentésére.

[21] Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[22] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a perveztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2), (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg. Ennek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeggel arányban állónak ítélte.

[23] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott összegű (71.731 forint) fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[24] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[25] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. június 26.

dr. Antal Regina s. k.	dr. Oláh Zsolt s. k.	dr. Koós Szabolcs s. k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró